

Debreczeni Független Újság

pártoktól független politikai napilap.

ELŐFIZETÉSI ÁR:
 Melphoz: . . . I. ker. . . . .
 Vidéken: . . . I. ker. . . . .
 Negyedévre . . . 3 . . . . .
 Negyedévre 4 . . . 50 . . . . .

Felolvasó szerkesztő:
Dr. MÓRICZ PÁL.
 Kiadók és laptulajdonosok:
HOFFMANN és KRONOVITZ.

Szerkesztőség és kinyitási hivatal:
DEBRECEN.
 Pincz-utca 47. és 48. szám.

Nemzeti önértékünk.

Irtá: Nagy István kémeri ref. lelkész.

A magyar nemzet az 1848/49. évi dicsőséges szabadságharcában az egész világnak bebizonyította életképességét. Ausztria az 1859 és 1866 évi hadjáratokban épen ellenkezőleg nagy gyengeségének adta jelét, rajta az bizonyult be, hogy saját nagyhatalma alatt roskadt össze, képtelen továbbra is arra a roppant uralomra, elvesztette olasz birtokait, el a német államok felett birt vezérszerepét.

Oly körülmények közt ámbár szabadságharcunk külső beavatkozással leveretett, annak a magasztos anyagi és erkölcsi erőifejtésnek 1848—49-ből hatásában a nemzetnek félszázad múlva még élnie kellene.

Honnan, hogy semmi nyomát nem érezzük — nem most, de alkotmányos életünk kezdetén sem, soha sem?!

Honnan, hogy így bánhatnak a magyarral nemcsak Ausztria, de a nemzetiségek is?!

Honnan, hogy ezeket kell szen-

vednünk!? hogy idáig kellett az emelkedés helyett süllyednünk!?

Onnan, hogy a nemzet süllyedt szörnyüség mélyre az ő erkölcsében, a nemzetből halt ki az önérték, a magyar büszkeség, a kurucz törhetetlen kemény dac, mely török, de nem hajlik. A híres nemes, önértékes, méltóságos magyar büszkeség, melynek a világon nem volt párja, kihalt a magyar nemzetből . . . ha csak az Alföld népében rejtegetve nem maradt volna még!?

Én irtam előbbi cikkemben, hogy elszegényítéssel, agyonigazgatással török, rontják egy messze fekvő cél érdekében a szegény magyart. De ha magában a nemzetben volna még erkölcsi erő, önérték, minden erőszak, nyomorgatás sem juttatta volna idáig. Hiszen eddigi történelmünk azt az ellenkező tünetet mutatja, hogy a megalázás az önértékét csak fokozta e nemzetnek; az erőszak, nyomorgatás erejét csak acélezta ennek.

Hallgassátok meg csak azokat a búbánatos bujdosó kurucz nótákat,

mik Thököli és Rákóczi után ránk maradtak. Mennyi méltóság cseng azoknak kesergő hangjaiban!

Emlékezzetek vissza e nemzetnek dicsőséges Bocskay Istvántól kezdve nagy Rákóczi Ferenczig, 100 esztendő alattvivott harczaira. Mennyi erő van azokban! Pedig közben ott volt a Kolonics koldussá tevő politikája, ott a Bástya, Karaffa kora, a gályarabság ideje . . .

De ma mit látunk e nemzetben? Említettem első cikkemben, mi az igaz magyar jellem az ő királya előtt. Égig emeli, leborul előtte, míg az őt megbecsüli és amíg magát nemzetével szivben, lélekben, törekvésben egynek érzi. De Bánk bán, vagy Hédervári Kont fenségével magasztosul feléje a nemzetgyilkos uralkodónak.

Ma a nemzetnek a legalkotmányosabb királya él. De a nemzet nagyjai, kik körülte élnek, a loyaltás ürügye alatt szolgálak, kik magok vezetik rá az uralkodót nyomorult magoktartásával arra a gondolatra, hogy a nemzet visszaérett a szolgaságra. És a nemzet

Férjek, akik hallgatnak.

[Modern tragédiák.]

A szenzációra és pikantiára éhes publikum csodás kéjjel kap egy-egy nyilvánosságra került családi botrányon s bonczolja, analizálja, kutatja annak okát nagy buzgósággal. Éles szemek vizsgálják most annak az előkelő bécsi embernek a családi botrányát is, aki a bíróság elé vitte feleségének udvaróját, mert a fiatal gavallér képeslevelezőlapjaival felzavarta az ő családi boldogságát. A gavallér igen ötletesen a képes lapok bélyegei alatt izent epedő szavakat az asszonyhoz s az apróbetűs írásokat teljesen megzavarták az asszony lejét. A szerelmi ügyből csunya botrány lett. A férj valóban készült, de később megdöbbenve a dolgot, gyermekei kedvéért nem bontotta fel a törvény paragrafusaival egybekötött kötelehet. Megelégedett azzal, hogy a gavallért bepörönte. Hogy aztán a házasság nyugalmat tönkretévő gavallért a bíróság felmentette, ez már igazán nem az ő hibája volt.

Mikor errot a botrányról a családi élet melegsegeért és tisztaságáért rajongó ember tudomást szerez, amolyan erkölcsi undor félet érez s kénytelen elítélni azt a férfit, aki családi dolgait az egész világ előtt leplezi le s dobja a piacra. Mert nevéssenek

bár sokan rajta, a család fogalma a becsületes emberek előtt még ma, a huszadik században is ideális valami, amelynek elbírálásánál a lélek sok tiszta nemes indulata olvad fel. Járnak közöttük, élnek a mi társadalmunkban szivtelen gazemberek, becsületes alakok, akiknek szivtelenségét, önző voltát, becsütelenségét azért lehet, sőt azért kell megbocsátani, mert csodálatos nagy és erős szeretetet viselnek lelkükben, családjuk iránt. Ezek az emberek képesek mindenre, de viszont ölni tudnak feleségük, gyermekük jó hírnevéért, becsületéért, szóval a családját.

Az élet szennyes árja sajnos nagyon sűrűn vet felszínre családi botrányokat. És a mob, a kritizáló tömeg ilyenkor rendszeresen azt nézi, mit tesz a férfi? Ől-e, nagy botrányt csinál e, vagy hallgat s csendesesen vértzik el. Kritizálni mindenki tud, de tanácsot adni, megmutatni a helyes utat — senki. Annak az előkelő bécsi familianak botránya újra aktuálissá teszi a kérdést, mint kell viselkedni a férfinak olyan esetben, mikor felesége léhasága, könnyelműsége miatt becsületes nevét sarba tiporták. Nem kell sokat tündönni rajta, megadja a magyarázatot a kérdésre a gyermek. Ha az asszony akkor feledkezik meg magáról, amikor a családhoz gyermekek is kötök, akkor a férfinak gyors elhatározás a kötelessége. Vagy megbocsát,

vagy válik. Vagy elnézi gyermekei kedvéért az asszony megtévelyedését és el mellette tovább, vagy kidobja házából — s gyermekeinek azt adja hirül, hogy édesanyjuk meghalt. Mert a családi élet komolyságát, becsületeségét és tisztaságát a gyermekért kell megőrizni. A gyermeknek nem szabad tudnia, hogy anyja rossz, hogy anyja becsületes, a gyermeknek úgy kell az anyára feltekinteni, mint az oltárképre. És ha az az oltárkép beszennyeződött, az apának vagy el kell azt végleg tüntetni, vagy takargatni kell a szennyet az ártatlan, tiszta gyermeki szem előtt.

Hogy a férj járja az élet nagy kálváriáját felesége mellett a gyermekért? Mennyi tudja, érzi, hogy a mellette levő asszony nem méltó a nevére s mégis hallgat, nem szósz tyárkodik s nem megy a bírósághoz. Tűr a gyermekért, az egyetlen pozitív valamier, ami a házasságban boldogságot ad. A férjek, akik hallgatnak, nem megvetendő teremtesek. Martirok ők, egy nagy, egy becsületes szeretetnek, a gyermeki szeretetnek márturjai. És ha Magdolnak mellett töltik el az életüket, bizony nem gáncs illeti őket, de dicseret. Mert nagy lelki erő szükséges az anya bunenek takargatására. Sokkal nagyobb, mint a gyors elhatározáshoz a szakitashoz. Ámbar ez is megoldási mód s a gyermek szempontj b l ez is helyes.

Sirolin

A legkiválóbb tanárok és orvosoktól mint hathatós szer: **tüdőbetegeknél, légzőszervek hurutos bajainál** ugymint **idült bronchitis, szamarhurut** és különösen **lábbadozóknál influenza után** ajánltatik. Emeli az étvágyat és a testsúlyt, eltávolítja a köhögést és a köpetet és megszünteti az éjjeli izzadást. — Kellemes szaga és jó íze miatt a gyermekek is szeretik. A gyógyszerárakban üvegenként 4.— kor.-ért kapható. — Figyeljünk, hogy minden üveg aiantl czéggel legyen ellátva.
F. Hoffmann-La Roche & Co vegyészeti gyár **Basel** (Svájc.)

egy-egy mesterséges erőfeszítés után, milyenek az obstrukció idejébeli tünetek, a galaci átirat visszautasítása, újra azonnal meglapul, meghunyászkodik, nyakát tartja oda, hogy a patkós katona csizmával rátapossanak.

Mert a nemzetnek az a középosztálya, a melyből a múlt század 20-as éveitől 1848-ig, az édig élő alakok. (Széchenyit, Wesselényit is közéjük számítva a főrendek közül!) Kossuth, Deák mellett egy egész fényes tábor látunk küzdeni országgyűlésen és társadalomban, a melyet meg nem hajlítottak, megtörni nem tudtak, ez a középosztály a maga vagyoni függetlenségével ma nincs; ivadékai a hatalom kegyelméből élnek, tehát annak mindenkor kész szolgálói; mellettük egy egész félelmes serege az államhivatalnokoknak, még több az államkegyét lesőknek, kik kenyeret a hatalomtól várnak, kik annak intésére földig hajolnak. Ilyen sereggel nemzeti jogokat ki nem vivünk soha. A hol a kenyér a jelszó, ott eszményekért leleskülni nem tudnak.

Haj régi szép magyar nép!!!

Krüger Pál.

1825—1904.

Hosszu hadioklás után behunyta a szemét a „délafrikai oroszlán” Krüger Pál, a búrok koronázatlan, trónjavesztett királya. Nagy tragédia utolsó jelenetének záró függőnye az a szemfedő, amely az összerokadt óriásra borul. Meghalt ezer-ezer mértőnyire távol attól a földtől, melyet a hazájának nevezett egykor s ahonnan elűzte, kikorbacsolta őt az angol.

Krüger... Nagy név kerül sirkeresztre. Vérrel és lánggal írott név, amely egymaga egész történetet jelent.

Ritka típusa volt a népek szabadsághőseinek Krüger Pál. Olyan ember, akiből a Cincinnátusokat faragták. Hanem ő még azután is a kezében tartotta az ekeszarvát, amikor a bizalom az elnöki székbe emelte. Igazi pátriárka volt: atyja az országának, akin rajongással csüngött, akit szeretett mind, aki ismerte — és akitől megtanult félni mind, aki ellen a haragja feltámadt. Messze tőlünk terül el az a darab ország, ahol nemrég a szabadság zászlaja körül tengerként áradt a vér. De mi mégis rokonnak érezzük magunkat azzal az idegen néppel, rokonnak a hazaszeretettel, a melyért meghalni tudott. Félelmetes erejű, lánglelkű hősök csatája volt az s ennek a csatának kim gasló alakja Krüger. Nagy tanulságok kuforrása, akit még az ellensege is tisztelt s akit bukása után is nagyinak ismert el pártatlanul mindenki a földön.

Lezajlott a nagy tragédia. Az afrikai nap felszívta a vért, amely átáztatta annak az országnak a földjét. Földönfutóvá lett a lakossága s a kettétörött kard belekerült a szent ereklyék muzeumába.

Odakerül most Krüger is, a letört óriás. A földönfutók legnagyobbja, az „élő vértanu”, amint őt az igazságszerető „Times” elnevezte. Clarensben, svájci városban fejeződött be az ő tragédiája.

Született Colesberg kerületben (Foktartomány) 1825 október 10 én 13 éves korában hagyta el szüleiével együtt szülőföldjét, akik az első bur csapatnál Natalba vándoroltak ki és később Oranje szabad államban

s végre Transvaalban telepedtek le. Az angol annexió idejében a köztársaság alelnöke volt. 1880-ban az angolok ellen kitörőfélben levő szabadságharcban ő volt a hazafias mozgalom lelké, miért is a halás burok fővezérére, majd a szabadság kivívása után 1883., 1880. és 1893-ban a tranzváli köztársaság elnökévé választották. Kormányja és közbenjárása folytán létesültek az első vasutak Transvaalban. A Wihwater szélén fölfedezett aranymezőket alatta kezdtek kiaknázni, miközben Krüger czélszerű törvények révén az állami pénztár érdekeit hangsúlyozta. Az angol kormányval folytatott hosszabb tárgyalások után sikerült neki 1895-ben a Szvazi földet a köztársaság oltalma alá hoznia. Németországgal, amelylyel a legbarátságosabb lábon állott, kereskedelmi szerződést kötött, de határozottan vonakodott az angol, illetve foktartományi kormány protektorátusa alatt alakult délafrikai vámközösségbe lépni, Transvaal régi alkotmányához szigorúan ragaszkodott, noha a Johannesburgban és az aranymezők vidéken letelepedett angol gyarmatosok (uitlanders) viharosan követelték a burokkal való politikai egyenjogúsítást. Az ennek következtében 1895. végén kitört johannesburgi lázadást gyorsan és erélyesen elnyomta és midőn 1896. január 1-én a Chartered Company csapatai Jameson vezetésével a Rhodes Cecil tudtával fegyveresen az országba törtek, Krüger parasztagdái a kalandorokat körülfogták és megadásra kényszerítették. Higgadt gondolkodásáról tanuskodik az is, hogy Jameson a többi angol lisszettel együtt az angol kormányhoz kiszolgáltatta, míg a johannesburgi, részint halálra, részint súlyos börtönre ítélt főkelőknél 1896. május és júniusban teljes kegyelmet adott. 1897-ben Transvaal és Oranje, a két parasztköztársaság az angolok csekély örömeire benső védő és támadó szövetséget kötött egymással és arra kötelezték magukat, hogy közös erővel küzdenek majd közös ellenfeleik ellen. 1898-ban visszautasította Krüger a Chamberlain által felajánlott angol védelmet és az angol protektorátus bármily alakját is. 1899. február 3-án nagy többséggel újra elnöknek választották. A háború kitörése küszöbén ultimátumot intézett Angliához és miután erre válasz nem érkezett, október közepén a háború megkezdésére határozta el magát. A háború szerencsétlen kimenetele után Hagába ment, de tiltakozását az angol uralom ellen ott is fentartotta.

Olvasóink rovata.

Drága piac — idegen vevők.

Utóbbi napokban városunk összes lapjai foglalkoznak ezen kérdéssel és több-kevesebb erőteljes hangon követelik a hatóságtól az idegen vevőknek kerekbe törését, — a helybéli árusokra megelégedvén szerényebb büntetéssel — mert mind ezek drágítják a debreczeni piacot.

Mondhatom, hogy ennél tévesebb, sőt ha kellő időben nem intézkedünk, városunk fejlődésére végzetesebb felfogásat valamely dolognak alig tapasztaltam, mint lapjaink állásfoglalását ezen kérdésben.

Azt én is előismerem, sőt annak terhét súlyosan is érzem, hogy a debreczeni piac igen drága. De ennek okát éppen ellenkezően abban látom, hogy sohasem igyekeztünk állandó és nagy vevőközönséget biztosítani, sőt — a mint sajnos most is tesszük — elriasztjuk azokat is, a kik elég vakmerőnek Debreczebe jönni vásárolni.

Nem akarok kereskedelmi és gazdasági fejtegetésekbe bocsátkozni, annál is kevésbé, mert azt mindannyiunknak tudnunk kell, hogy nagy kínalat csak ott van, hol a kereslet nagy és éppen azért a legrövidebben mutatok rá lapjaink nagy tévedésére.

Ugy a debreczeni, mint különösen a

vidéki termelők nem azért hozzák áruikat a debreczeni piacra, hogy nekünk debreczenieknek olcsó csirkéket, finom zöldséget stb. jutányos áron biztosítsanak, hanem azért, hogy ezek eladásával megszerezzék azt a mire szükségük van — a pénzt.

És természetesen arra a piacra viszik áruikat, hol azokat kevesebb idővesztéssel és drágábban tudják eladni, hol több pénzt és hamarabb kapnak érte. Arról a piacról, hol megfelelő vevő közönség hiánya miatt órák hosszágig kell a termelőnek időzni, míg áruján nagy nehezen tudhat, arról bizony hova-tovább elmaradoznak az eladók.

Városunknak tehát, úgy a hatóságnak, mint a társadalomnak és az egyeseknek karöltve kellene azon buzgólkodni, hogy minél nagyobb piacot teremtsünk Debreczenben, a mi természetesen csakis úgy történhetik, ha nem riasztjuk el a vevő közönséget — akármiféle Isten teremtése, — hanem inkább ide edesgetjük.

Bizonyosra vehetjük, hogy ha a pércsi, szoboszlói, dereeskei, böszörményi stb. termelők azt fogják tapasztalni, hogy Debreczenben gyorsan és jól értékesíthetik áruikat olyan tömegesen fogják piacunkat felkeresni, hogy jutni fog abból úgy a helybeli, mint az idegen vevőknek, még pedig nagyobb választékban és olcsóbban. Nézzük csak Kecskemetet. Ott nem buzogánnyal fogják a vevőket, hanem tárt karokkal és társzekerekkel és bárha óriási mennyiségben viszik onnét külföldre az árukat, a kecskeméti közönség mégis olcsóbban kaphat mindent, mint nálunk, a hol azt mondjuk az idegen vevőnek, hogy a herköpáterét a muszka mivoltodnak, ebből a csirkéből bizony nem eszel, mert azt mi akarjuk megenni, de olcsón! Még igazán szerencse, hogy a Bosznay, Csanak, Kardos, Kaszanyitzky stb. boltokból nem korbácsoljuk ki az idegen vevőket, mert megvásárolják előlünk, a mit mi akartunk megvenni. Meg aztán majd az István-malom és többi malmaink is kívánni fogják az idegen búza vásárlók, vendéglőseink és kocsmárosaink az idegen borvásárlók kikergetését, mert ezek versenye miatt drágábban kell venniük termelőinktől a búzát és bort.

Folyton sopánkodunk, hogy nincs kivetelünk, hogy nem tudjuk az idegen pénzt magunknak biztosítani, a külföld pedig minden pénzünket elviszi, és a mikor vásárolni akar nálunk az idegen, a mikor termelőinknél itt akarja hagyni a külföldi pénzt, akkor azt mondjuk, hogy de ezt bizony nem engedjük megvenni, mert az nekünk kell. Tanuljunk Kecskeméttől!

Magam részéről helytelenitem piaci szabályrendeletünknek azon rendelkezését is, mely a kofáknak bizonyos időn tul engedélyezi a vásárlást. Semminek sem vagyok barátja, mi az egyéni szabadság rovására megy, a jelen esetben pedig ezt a korlátozást sem cselhozvetőnek, sem igazságosnak nem tartalom.

Ugyanis, ha az a falusi termelő maga akarja kicsinyben és valamivel drágábban eladni áruit, úgy bizonyára bevárja a nagy közönséget és nem csinál a kofával üzletet. Csak az adja el portékáját a kofának, a ki nem ér rá bibelődni a kicsinyben való árusítással. Miért kelljen tehát annak a falusi termelőnek, a ki nem akar kicsinyben árulni — bevárni a 9 órát? Ha tapasztalja, hogy ilyen korlátozásoknak van alávetve, úgy majd máskor oda viszi áruját, a hol akkor és annak adja el, a mikor és a kinek akarja. Hiszen az ilyen dolgok eredményezték azt, hogy a debreczeni piac rovására fejlődtek a szomszéd kisebb városok piacai. Tudok esetet, hogy az a böszörményi asszony, aki azelőtt Debreczenbe hozta áruit, miután itt szabadon nem értékesíthette, most már ott-hon árulja és az idegen vevők, sőt debre-

czeni kofák is ott keresik fel, vagy pedig áruít egyenesen onnan küldi Bpestre.

És ne felejtjük el azt sem, hogy sok más tekintetben igen fontos városunkra, ha előmozdítjuk a kereslet növekedését és annak megfelelően a kínálat emelkedését. Ugyanis az eladók, a termelők, a kik itt áruikat pénzzé tették, itt városunkban szerzik be azt, a mire nekik van szükségük és így annak a pénznek jelentékeny része, mit tőlünk vagy az idegenektől kaptak, itt marad Debreczenben. Azonfelül a vevők is költekeznek, azok is hagynak idegen pénzt nálunk.

Megengedem, hogy miután a vevők elriasztásával az eladókat is elszoktattuk Debreczenből, eleinte 1—2 évig is megmaradnak piacunkon ezek a bosszantó állapotok, de ha a termelők következetesen tapasztalni fogják, hogy Debreczenben gyorsan és jól eladhatják áruikat, nem csak a vidékről fognak tömegesen ide, a jó piacra özölni, hanem akkor bizonyára debreczeni gazdáink is be fogják látni, hogy nem csak a buzából és a tengeriből lehet az adót és az arendát kifizetni, hanem sokkal többet lehet félre tenni a konyhavetemények és zöldségek termeléséből és árusításából és hogy nem csupán a gazda folytathat állattenyésztést, hanem talán még több pénzt szerezhet a gazdasszony vágómarha tenyésztéssel. Így lesz majd jó és olcsó piacunk.

Ha nincs igazam tessék megczafolni. Elég fontos kérdés ez, érdemes vele foglalkozni.

Dr. Fejér Ferencz.

Országgyűlés.

[Budapest, 1904. július hó 14-én.]

Eredeti tudósításunk.

Perczel Dezső elnökölt. Alig negyven ember van jelen. Elnök előterjeszti, hogy **Lengyel** Zoltán és **Gabányi** Miklós szabadságot kért.

Rosenberg Gyula előadó a közigazgatási bizottság nevében két rendbeli jelentést terjeszt elő a vasárnapi munkaszünetéről, **Hieronymi** Károly kereskedelmi miniszter pedig a Kaposvár—barcsi, Kecskemét—lajosmizsei viczinális vasutak engedélyezéséről nyújtott be jelentéseket.

Olay Lajos napirend előtt szavá teszi **Kerszt** Frigyes főhadnagy dolgát. Ez a trainfőhadnagy tegnap, a mint ezt a lapok megírták, letartóztatta Révai Dezső kereskedőt a budapesti trainkaszárnnyában. Kérde, van-e kormányának az esetről tudomása. Ha igaz a dolog, akkor a főhadnagy cselekedete merénylet a személyes szabadság ellen.

Tisza István gróf kormányelnök azt feleli, hogy az esetről hivatalosan nincs tudomása. Az ügy iránt azonban természetesen érdeklődni fog és a hivatalos adatok alapján megadja majd az érdemleges választ.

Elnök: A mentelmi bizottság a ház ünnepélyes megkövetésére ítélte **Kubik** Béla képviselő urat. A képviselő ur jelen van, felszólítom, hogy a házat ünnepélyesen kövesse meg.

Kubik Béla kijelenti, hogy erre nem volna kötelezhető. A pártok védelme alá helyezték a büntethetési körüli eljárást, **Tisza** István gróf azonban kijelentette, hogy a paktum nem respektálandó. Jogos fölhaborodásában használta a közbeszólást. (A közbeszólás ez volt: Hogy nem ég le pofájukról a bőr!) Főnn is tartja. A ház iránti tiszteletből és a ház méltóságára tekintettel azonban ünnepies bocsánatot kér.

Ezután a napirendre tértek át, a civilizista felemeléséről szóló törvényjavaslat folytatódó tárgyalására.

Schess Dénes ellene beszél a javaslatnak. Arról szól, hogy az udvar sokat tehetne az ország gazdasági fellendülése érdekében is. A román király huszonöt évvel ezelőtt

egy kis román faluba, Sumajába ment nyaralni; s mivel a király évről-évre oda járt nyáron csak ott lehetett az udvarral értekezni, a kis faluból világhírhely lett gyönyörű palotasorokkal. A gazdag románok, a kik azelőtt az erdélyi fürdőket előzönlötték, most mind Sumajába járnak. Szerinte csak azért nincsen magyar udvartartás, mert Beesben attól félnek, hogy akkor a magyar főváros föllendül. Nem szavazza meg a költségvetést. (Helyeslés a baloldalon.)

Vertán Endre azt fejtegeti, hogy a nemzetiségi kérdés csak azóta van Magyarországon, a mióta itt Habsburgok uralkodnak; de a mint ide betették lábukat a Habsburgok a románok rögtön ellenünk fordultak. Legelső Habsburg királyunk I. Ferdinand biztosokat küldött Erdélybe, hogy ott a románokat a magyarok ellen izgassák. Viszont a Rákóczy küzdelemben résztvettek és velünk harcoltak a románok is, a román kurucok vetélkedtek vitézségben a magyarokkal. Ma azonban sajnos nem éreznek velünk a románok, a császári ház hagyományos politikája elidegenítette őket tőlünk.

1848-ban eleintén szintén velünk voltak a románok, de azzal az ígérettel, hogy a román nép külön nagy hercegséget kap. A szabadságharc leverése után azonban nem kaptak semmit. Ugy látja, hogy most is a bécsi kéz mozgatja a nemzetiségeket. Az udvartartás nem szolgálja a magyar érdekeket és azért nem fogadja el a tételt. (Helyeslés a baloldalon.)

Pap Zoltán beszélt ezután. Ugy kezdte, hogy az ülést kibeszéli. A vitába erősen bevonta a király személyét, ami ellen az elnök kikelt. Végül határozati javaslatot nyújtott be.

Kubik Béla személyes kérdésben szólalt fel, mire az ülés véget ért.

Vármegyénk és közelvidéke.

Négy öngyilkosság Hajdumegyében.

Egyszerre négy öngyilkosságról érkezteti hozzánk tudósítás a megyéből. Valóságos járvány ez mostanában. Tudósításaink a következők:

Tégláson kedden meglötte magát **Tacsi** János 45 éves csikós. A golyó azonban nem ölte meg mindjárt. Két napi kínos halálküzdelmet kellett végigszenvednie, amíg a halál kegyelme megváltotta. Az öngyilkosság oka életuntagság.

Hajduböszörményben kedden felakasztotta magát **Fodor** József gazdaember. Az öngyilkosság oka 5 éves idegbaja, mely elviselhetetlenné tette az életet a 72 éves öregnek. Előszedte az istrángkötelet és felesége távollétében az ajtókilincse felakasztotta magát. A piacról hazajövő felesége már holtan találta. Nyolcz gyermeke siratja.

Hajduszoboszlóról két öngyilkosság hírére vettük. **Fehér** József 65 éves gazda, mert betegeskedése miatt nem volt képes maga foglalkozni gazdaságával, életuntagságból a padlásgerendán felakasztotta magát. Ugyancsak kötéllal vetett véget életének kedden **Kigyós** Andrásné 60 éves asszony is, de hogy miért, azt nem tudják.

Nyári táncvigalom Konyáron. A konyári ifjuság színe-java a környék intelligenciájával karöltve pompásan sikerült táncmulatságot rendezett folyó hó 10-én este a község óvodájának ez alkalomból szépen átalakított nagytermében, az ottani ref.

templom orgona alapja javára. A százkeztü rendezőség gondoskodott róla, hogy az ott megjelentekre nézve hosszú időre emlékezetessé tegyék az estét. A mi sikerült is nekik ugyanígy, hogy a pirkadó hajnal még vígan ropogtatót csárdás hangjai mellett találta egy kedves est emléktől megválni nem akaró tánczó párokat. A mulatságon a következő hölgyek voltak jelen:

Asszonyok: Mezei Lajosné, Löw Miksáné, Nyul Salamonné (Földes), Weisz Hermanné (Debreczen), Groszmann Dávidné (Pályi), Klein Dávidné, Varga Lajosné, Ujvárosi Kálmánné, Konta Lajosné, Nagy Lajosné, dr. Deutchné, Telky Ferenczné, Papp Pálné, Berkovics Béláné (Derecske), Révész Istvánné stb.

Leányok: Mezei Gizuska, Nyul Sárika (Földes), Groszman Bella, Groszmann Etelka, Mezei Rózsika, Weisz Berta (Debreczen), Neuman Irénke (Nagyvárád), Klein Ilonka, Varga Berta, Telky Rózsa, Konta Mariska, Papp Malvin, Kerékgyártó Mariska, (Halas) stb. stb.

Az árvaügyek felülvizsgálása. Pénzes Sándor, Hajdúvármegye árvaszéki elnöke megyei körútra indult és minden községben felül fogja vizsgálni az árvaügyek kezelését.

Trachoma Hajdubagason. A közel vidéken a veszedelmes trachoma járvány lépett fel. Legutóbb Hajdu-Bagos községben fordultak elő megbetegedések, még pedig a legveszedelmesebb tünetek között. A kellő óvintézkedéseket a hatóság megtette.

Izenet a másvilágról.

Titokzatos öngyilkosság a fővárosban.

Csütörtökre virradó éjjelen a Bazilika előtti illemhelyen két revolvergolyót röpitett az agyába ismeretlen úri asszony. Szép, elegáns, fiatal. S hogo selyemruha volt rajta, hosszú hegyes sárgaczipő és állású csipkés alszoknya. A golyók nem azonnal okoztak halált, az úri asszony az illemhelyről még kórházba került és csak ott halt meg negyedórai kínlás után.

Az öngyilkos uriaszony fél kilencz órakor még az Aréna-uti „Kéménvseprő” című vendéglőben vacsorázott. Egyedül ült az asztalnál, de az egész viselkedése, modora elég diskrét volt, hogy senkinek nem tűnt fel.

Fél kilenczkor kezdett vacsorálni, sült csirkét kért, de alig evett belőle valami keveset. Utána bort ivott néhány pohárral. Kilencz órakor magához szólította a fizetőpinczért s nyugodtan bediktálta az ennilóit.

Leirja az izenetet.

Néhány percig ott ült még a vendéghelyen, azután tentát tollat kért és névjegyforma papirosra reszkető kezekkel ezt írta fel:

Az éjjel álomban téged láttalak! Hőfehér köntösben jelentél meg előttem, szigoruan néztél rám és revolvert nyomtál a kezembe. Egy revolvert s én megfogadom! . . .

Ennél a szónál megszakitotta a levelet a zsebébe gyűrte és elrohant a vendéglőből a városligeti tó partjára.

Az irásait megsemmisíti.

Gyanus viselkedése itt kezdett feltűnni az arra sétáló embereknek. Az asszony megállt a tavon átvető híd és papirosokat, okmányokat kezdett hajigálni a vízbe.

Mikor látta, hogy többen nézik és figyelik, elszaladt. Keresztül ment a híd és Weingrube-kávéház felé s a tő másik partján folytatta a zsebtisztogatást. Itt már a rendőrnek is feltűnt a dolog, odament hozzá

és megkérdezte, hogy fél tíz órakor, mit járkal annyit a víz partján.

— Gyönyörködöm a vízben! mondta az asszony és tovább ment s a Stefánia-uton megállította a 1017. sz. konflist.

Rohanás a halálba.

Azt parancsolta, hogy rohadjon néhány-szor végig a Stefánia-uton, azután kerüljön ki az Andrassy-utra.

Féltizenegy órakor, a mikor háromnegyed órai vad rohanás után megérkeztek a Váci körúti illemhely elé, az asszony kiszállt a kocsiából és a kocsisnak négy koronát nyújtott át, a ki meghatottan kérdezte:

— Ne várjam meg nagyságos asszony?

— Köszönöm, nincs szükségem rá! — ez volt a válasz.

Engedelmeskedik az izenetnek.

Az illemhely-nőnek husz fillért adott, bement az első osztályu kabinetbe, s alig volt ott öt perczig, eldörrent a két lövés.

Megjelentek a mentők, kimosták a sebeit, de konstatálták, hogy nem élhet tovább egy-két óránál. Mire beértek a Rókusba, már nem is volt benne élet. Kikutatták a zsebeit s a következő tárgyakat találtak benne: a fent közölt négy soros levelet, harmincz fillér készpénzt és órát.

Az asszonyt elhelyezték a Rókus halottaskamrájában, onnan pedig csütörtök este vitték át a bonczitani intézet morguejába agnoszkálás végett.

Minden jel arra vall, hogy az öngyilkos uri nő spiritista volt és valószínűleg valakije már előbb öngyilkossá lett és az a valaki izent neki a másvilágról, akinek az izenetét megfogadta és öngyilkos lett a háborodott agyu, fiatal uri nő . . .

Mi az ujság?

„**Topnicka kaserna.**“ Jelenti ez a horvát felírás azt, hogy amiért mi olyan nagyon örülünk most, annak már régen örülhettek a horvátok. Mert Horvátországban a közös laktanyák felírása csak elvéve kétnyelvű: horvát és német, *de horvát nyelvű a legnagyobb része. Ami nekünk engedmény, az már joggá izmosodott Horvátországban.* Csoda-e aztán, hogy több kedveskedésben részesülvén a horvátok, mint a magyarok: inkább huzódnak Bécshez, mint Budapesthez

Védekezés a trachoma ellen. A belügyminiszterium szemészeti osztályt szándékozik létesíteni lehetőleg az ország minden közkórházában, hogy sikeresen lehessen védekezni az egyiptomi szembetegség ellen. Ebben a dologban e hó 28-án az ország közigazgatási és orvosi szakférfiainak meghívásával ankét lesz a belügyminiszteriumban.

József Ágost ezredes. A király július hó 8-ikán Ischiben kelt legfelső elhatározásával. József Ágost főherczeg ur ő császári és királyi fenségét, a budapesti 1. honvéd huszár ezred alvezetését, ezen ezred parancsnokává kinevezte . . . De hogy melyik derék törzstisztet mellőzték miatta, arról nincs értesülésünk.

Pánszláv ünnep. Igen helyén való lenne, ha a belügyminiszter legalább két titkos rendőrt indítana utnak Laibachba, ahol e hó 16-án nagy ünnepet ül a szlávok. Aból az alkalomból, hogy az odavaló Sokol egyesület fennállásának 40. évfordulójához ér. Azt hozták hírül nekünk, hogy erre az

ünnepére utnak ered Veszelovszky képviselő is tót sokadalommal. Ha tényleg elmegy ez a magyar képviselő, megérdemli, hogy kipofozzák a képviselőházból.

Rendőr, mint bikaviador.

Bikaviadal a főváros utcáján.

Csütörtökön délelőtt óriási riadalom volt a Ferencvárosban. Egy különben jámbor bivalykehén, amely valószínűleg megirigyelte spanyol fajrokonainak a szerencsését, akik most napról napra öregbitik az aréna porondján a bikák dicsőségét, valahogyan elszabadult a közvágóhidról s szügyrevágott orral, a dühtől tajtékozva berohant a városba.

Mester-utca és a Szvetenay-utcán keresztül az Üllői-utra vágatott s nyomában mindenütt óriási pánik támadt. A járőrök rémülten tértek ki a dühös állat elől. Asszonyok, gyermekek sikoltoztak, a férfiak pedig riadtan igyekeztek a falhoz lapulni. A bihalykehén pedig csak rohant. Végre megunt a dicsőséget.

Mikor látta, hogy őt uralja az egész utca, hirtelen elhatározással berontott az Üllői-ut 99. számú ház udvarára, onnan pedig egy pinczehelyiségbe, ahol Lázár István asztalosmester négy segéddel és egy inassal javában dolgozgatott. Mikor a „bika“ a „porondon“ megjelent, az asztalos is, a segédei is rémülten dobálták le a fűrész és gyalut s hanyatthomlok igyekeztek a kijárat felé.

Az inas annyira megijedt, hogy a lábai szinte a földre gyökereztek: nem tudott elmozdulni a helyéről. Az állat nekiment és nekiszorította a szerencsétlen fiút a törött ablaknak. A fiu az üveg szilánkjaiiban felvágta az ereit. Talán nagyobb szerencsétlenség is történnhetett volna, ha Ferenczy I. Mihály rendőr, aki nyilván Pouly fils dicsőségére áhitozott, három jól irányzott döféssel le nem szurja az állatot. Ezek a döfések bizony az ünnepeit matadornak is dicsőségére váltak volna. A szerencsétlenül járt inast az István-kórházban ápolják.

Gyilkosság és öngyilkosság.

Hová vezet a féltékenykedés?

Halálos kimenetelű vérengzés volt vasárnap délelőtt az orosházi szállások között, hol Kis István béreseMBER féltékenységből agyonlőtte a feleségét s azután felakasztotta önmagát.

Kiss István orosházi legény az ideai farsangon vezette o társ elé Tábori Rózát. A fiatal pár угyszólván egyedül lakott a bérestanyán, de a férj mégis folyton féltékenykedett a feleségére s többször meg is verte az asszonyt. Kisné megsokalta a dolgot, ott hagyta az urát és hazament szüleihez . . .

Pár nap múlva már utána ment Kiss és addig könyörgött az asszonynak, amíg visszatért a szállásra. A férj féltékenykedése azonban nem mult el. Amint az asszony visszatért, ismétlődött a régi élet. A mult héten az egyik aratólegénnyel gyanúsította Kiss a feleségét és kint a buza földön többek előtt arcul is ütötte, az asszony ekkor is otthagya az urát és hazament szüleihez.

Másnap azonban már ismét ott volt Kiss és addig könyörgött, míg az asszony szombat este visszament a szállásra. Vasárnap reggel Kiss és a felesége azzal a szándékkal távoztak el a szállásról, hogy az asszony ruháit kihozzák az Orosházán lakó szüleitől. Amint az orosházai szülők közé értek, Kiss, aki az asszony mögött ballagott, revolvért vett elő s abból a mítsem sejtő asszonnyra hátulról háromszor rálőtt.

Mind a három lövés halálos volt. A

gyilkos férj a borzalmas tett elkövetése után visszament a szállásra és felakasztotta magát.

Este érkeztek a csütörtök a szállásra, akik az asszony véres hulláját megtalálták, hogy Kisst kihallgassák. Hosszas keresés után a padláson találták meg hulláját.

UJDONSÁGOK.

— **Személyi hír.** Kiss Áron püspök csütörtök délután Szabolcsmegyébe Döghe községbe utazott, Osváth Pál veje látogatására. — Kovács József polgármester az éjjel hazaérkezett Budapestről.

— **Rákóczi képe.** Debreczen város 3000 koronáért *Stettka* Gyula festőnél megrendelte II. Rákóczi Ferenc életnagyságu képét, amelyet Mányoki hirneves képe után fog festeni. *Stettka* festőművészt egyuttal megbizta a tanács, hogy Kossuth Lajos és a király arcképének a megfestésére vállalkozók közül ajánljon megbízható művészembert.

— **Híradás a zsendár-javaslatról.** A városi tanács gyászkeretbe foglalhatná a jelentését, amelyet a közigazgatási bizottságnak küld. Szomorodott szívvel jelenti ugyanis, hogy a zsendár-javaslat felett a közgyűlés napi-rendre tért.

— **Polgármesterek Tiszánál.** A vidéki polgármesterek csütörtökön délelőtt tisztelegtek a képviselőházban gróf Tisza István miniszterelnöknél. A küldöttségben résztvettek: Institorisz Kálmán (Arad), dr. Hegedüs Aladár (Baja), Suhán Mihály (H.-M. Váshely), dr. Szalay Lajos (Ujvidék), Majorossy Imre (Pécs), Szitnyay József (Selmeczbánya), Brolly Tivadar (Pozsony), Münster Tivadar (Kassa), Lázár György (Szeged), Gáll Gyula (Komárom), Koszirovits Jován (Versecz), Zechmeister Károly (Győr), Rimpler Károly (Nagyvárad), Svacsina Géza (Kolozsvár), Szmetanovits Adolf Pancsova, Hanke Imre (Zombor), Biró Károly (Szabadka), Töpler Kálmán (Sopron), Bernáth György (Marosvásárhely), Bagi László (Kecskemét) és Kovács József (Debreczen). A küldöttség szónokája Brolly Tivadar volt, aki a polgármesterek nagyváradi értekezletének határozatait közölte vele. A kormányelnök persze ígért mindent, amint ez már szokás.

— **Az erdei legeltetés.** Amint már megirtuk, évek óta nem volt olyan kopár, kiaszott a Hortobágy, mint az idén. A kihajtott jószágoknak nincs mit enni és inni. Másik nagy veszedelme a jószágoknak a vész, mely miatt a Hortobágy zár alatt van. A miniszter megengedte, hogy a Hortobágyról a jószágot elhajtsák, nehogy ott pusztuljanak el a százezreket érő csordák. A tanács csütörtökön foglalkozott a hortobágyi jószágok ügyével. Megengedte, hogy már ma behajthassák az erdőségekbe, ahol a gazdák legeltetési joggal bírnak. Apafájára, Monostorra és Savókutra még nem lehet a jószágokat kihajtani, mert ezeken magánkaszáló még nincs és csak e hó folyamán adják bérbe a kaszálókat.

— **Német gróf a Hortobágyon.** A párbajjelenes liga vezérharcosa, dr. gróf Coudenrove Henrik a németországi Colbergből Magyarországra jött, hogy a magyar viszonyokat tanulmányozza. A magyarbarát német főúr körutjában Debreczenbe érkezett és a Bikában szállt meg, és felkereste Vecsey Imre polgármesterhelyettest, akivel

hosszas nyokról érdekes mesteri nevezet gyobb a a nagy délután megtek nivalók zolása nál meg retet is és nag pán há napot I bank I nak az fog ala bank főispár uj pén tőkeve koroná közöns koroná értéke zetése Takaré alapító kedelm nak a irányel sok ol uj ba működ

piaczi letet v kiadta valamin megtett vonatko tanács pénzüg után ke

hivatal érkezte né, Si Molnár huzzák rucz n

Vecsey ülésén 12 órai hát ezu 12 órak

dát? A jat ber és társ zott e fogja. Debrec az 50. ged, S Hódme Ujpest, városol menny nyokra reczen ezer k vező e

hosszasabban társalgott a debreczeni viszonyokról. Csütörtökön délelőtt megnézte az érdekes vendég dr. Varga Elemér polgármesteri titkár kalauzálása mellett a város nevezetességeit és minden iránt a legnagyobb érdeklődést tanúsította. Megtekintette a nagyerdőt, a méntelepet, a lelencházat, délután pedig kiutazott Hortobágyra, ahol megtekintette a törzsménest és egyéb látványokat Farkas Albert mátai biztos kalauzálása mellett, akinek vendégszerető házában megismerte az igazi magyar vendégszeretetet is. A német gróf felesége japán leány és nagyon érdeklődött a gróf az orosz-japán háború iránt. A német gróf még a mai napot Debreczenben fogja tölteni.

— **Az új bank.** Debreczeni Hitelbank Részvénytársaság lesz a neve annak az új pénzintézetnek, amely most fog alakulni Debreczenben. Az alakuló bank alapításában Domahidy Elemér főispán és Kenézy Gyula állanak. Az új pénzintézet 400,000 korona alapítókével alakul, mely összegből 200,000 koronát az alapítók jegyeztek és így a közönség csak a másik kétszáz ezer koronát jegyezheti. A részvény névértéke 200 korona. Az előleges befizetések kezelését a „Debreczeni Első Takarékpénztár“ vállalta el. Az új bank alapítói különösen Debreczen kereskedelmi és mezőgazdasági viszonyainak a fokozott fejlesztését tüzték ki irányelvül. Mint értesülünk, az aláírók oly szorgalmasan folynak, hogy az új bank szeptember hó végén már működését is megkezdheti.

— **Az új piaci árszabály.** A piaci helypénzekről alkotott szabályrendeletet véleményezés végett a városi tanács kiadta a kereskedelmi és iparkamaráknak, valamint az ipartestületnek. Mindkét testület megtette észrevételeit a szabályrendeletre vonatkozólag és átküldötte a tanácsnak. A tanács a szabályrendeletet kiadta a jog- és pénzügyi bizottságnak és annak javaslata után kerül a közgyűlés elé.

— **Debreczeniek Tátrafüreden.** A hivatalos kimutatás szerint Tátrafüredre érkeztek Debreczenből Zoltán Hermanne, Simonffy Antal, Goldstein Albert, Molnár Ernő, Váradi Ignáczné. Ott huzzák a Magyar testvérek is a kurucz nótákat.

— **Az éjszakai világítás.** A tanács Vecsey Imre főjegyző elnöklésével tartott ülésén elhatározta, hogy az utcákat éjjeli 12 óráig világíttatja. Az utcai lámpák tehát ezután teljes számban, 12 óráig égnek, 12 órakor a felét eloltják a lámpáknak.

— **Bérbe adja-e a város nyomdát?** A város 400 esztendő nyomdáját bérbe akarja venni Hegedüs László és társa. A tanács még nem határozott e dologban, de tanulmányozni fogja. A leghelyesebbnek tartanók, ha Debreczen város tanácsa kérdést intézne az 50.000 lakosnál többel bíró (Szeged, Szabadka, Pozsony, Kecskemét, Hódmezővásárhely, Temesvár, Arad, Ujpest, Pécs, Kolozsvár, Nagyvárád) városok hatóságaihoz és megkérdezné, mennyit költenek évenként nyomtatványokra? Majd akkor megtudná Debreczen városa, hogy még harmincz ezer korona nyomdai deficit is kedvező eredmény.

— **Egyházi gyűlés.** A debreczeni ev. ref. egyház gazdasági bizottsága július 14-én d. u. 3 órakor az egyház tanácstermében tart ülést.

— **Az épülő Debreczen.** A lanyha építkezési kedv dacára egész sereg építkezési kérvényt intézett el a tanács. Az építkezők: Márton Kálmán, Than Gyula, Aranyosi József, Tóth István, Csap János, Konrad Gyula, Torma Lajos, Klein Sámuel, Vajda Bálint, Boros Istvánné, Sipos Bálint, Geréby Pál, Sinkovics Pál, Pásztor János, Debreczeni timáregylet és Kertész István. Az építkezési engedélyt valamennyien megkapták.

— **Lelkészi és tanítói képességi vizsgák.** A tiszántúli ref. egyházkerületben levő lelkész és tanítójelöltek részére Kiss Áron püspök a következő sorrendben tüzte ki az őszi képességi vizsgákat: Lelkészképességi vizsgákra jelentkezés ideje szeptember hó 13., a vizsgálatok szóbeli része szept. 14 és 15. Tanítóképességi vizsgákra jelentkezés ideje aug. hó 28. Írásközi vizsgálatok augusztus 29 én délelőtt és délután. Szóbeli vizsgálatok szintén augusztus 29 és következő napjain.

— **Vadásztársulati közgyűlés.** A debreczeni vadásztársulat július hó 17-ik napján, délelőtt 9 ó akor a megyeháza nagytermében rendkívüli közgyűlést tart. Tárgyak: A választmány által készített alap- és házszabálytervezet tárgyalása.

— **Német bírósági átirat.** Vajjon hol a pokolindában lehet Orovicza bányaváros? Magyarországon. Hát a bíróság milyen lehet ott, ha nem magyar? Hottentotta vagy oláh? Nem. Az oraviczai magyar bíróság — német. Nem is lehet más, mert német nyelvű írást küldött Debreczenbe is. Csodálkozunk-e akkor, ha a galaczi osztrák konzul német nyelvű átiratot küld, mikor magyar bíróság is német írást küld? Hát nem a legnagyobb foku pimaszság-e ez?

— **Házi ezredünk nyelve: magyar.** A debreczeni 39. gyalogezred tisztikara a nagyerdőben új teniszpályákat készített, amely célra a városi tanács készséggel bocsátotta át a szükséges területet. Szerdán este a tiszti kar vacsorával összekötött mulatságot rendezett az új teniszpályák megnyitása alkalmából, amelyre a városi tanács is hivatalos volt. Kovács József polgármester vezetésével több tanácsnok meg is jelent a Nagyerdőben, a tisztek szerda esti összejövetelén, hol Vogel Pál ezredes magyar beszéddel köszöntötte fel a társaságot. Bocsánatot kért mindenkinek előtt, hogy még nem beszél teljesen folyékonyan magyarul, de mivel a debreczeni ezred nyelve és az ő szíve érzése is magyar, magyarul akarja köszöntőjét elmondani, amit nem tehet másként, mintha megengedik, hogy felolvashassa azt. Nagy örömmel és lelkesedéssel fogadta minden jelenlevő az ezredes bocsánatot kéri szavait és figyelemmel hallgatták meg köszöntőjét is. Mindenesetre Vogel Pál magyar földön élő katonához illő eljárása nálunk — sajnos — dícséretes és örvendetes esemény.

— **Csendőrség sz. kir. városokban.** Annak bizonyítására, hogy felső nyomás alatt került a zsandárjavaslat Debreczen város közgyűlése elé, közöljük a vidéki kormányajtó egyik hírét, a mely szórószóra a következő: Pancsova sz. kir. városába a belügyminiszter kiküldte Kosztka esendőrezredet, hogy tanulmányozza a hely-

színén a pancsovai rendőri szolgáltnak a m. kir. csendőrség által való ellátását, amit a város közönsége rég kíván. (Az ördögnek se jutott eszébe.) A csendőrezredes jelentése alapján a belügyminiszter értesítette Pancsova város törvényhatóságát, hogy elvileg hozzájárul ahhoz, hogy a városban a közbiztonsági szolgálatot 35 csendőr lássa el. még pedig 2 őrmester, 4 szakaszvezető és 29 tizedes. Az ezáltal felmerülő költségeket, melyek 12.644 koronát tennének ki, a város tartozna viselni. Minthogy ezen intézkedés révén a városi rendőrök száma 14 emberrel apadna, a város ugyanannyit takarítana meg, mint amennyit a miniszter a csendőrség alkalmazása esetén követel és így a terv mielőbbi megvalósulásának mi sem áll utjában.

— **Meghaltak.** Csöreg Péter ev. ref. 55 éves gőzmalmi munkás. Varjas Sándor ev. ref. 3 hónapos csecsemő.

— **Zsebtolvaj a debreczeni vonaton.** Kedden délután a Budapest felől Debreczen felé robogó gyorsvonaton vakmerő lopás történt. Szuhányi Lajos szatmári dúsgazdag földbirtokos Budapestről hazafelé utazott. A szolnoki állomásnál a kupé ajtajában állott, amikor a vonat indulása percében uriasan öltözött ember ugrott föl, aki erősen a földbirtokosba ütközött. Bocsánatot kértek egymástól és csak mikor az idegen utas eltűnt, akkor vette észre Szuhányi, hogy négyszáz ötven koronát tartalmazó pénztárczája is eltűnt. Azonnal zajt ütött, de minden hiába volt. Megtudták, hogy az illető ismert zsebtolvaj, aki már sokszor megtette ezt a tréfát az utasokkal. Talán csak nem Kohn Ignác zsebeli megint az utasokat, aki a debreczeni rendőrség orra előtt olyan ügyesen megszökött? A személyleírás teljesen reillik.

— **Iparos gyűlés.** A kalapos mesterek szakosztálya ma délután 3 órakor az ipartestület tanácskozó termében ülést tart, melyen a vásári árulások sorrendjét állapítják meg.

— **Szőlőbirtokosok figyelmébe.** A földmivelésügyi miniszter a szénkéneg raktári eladási árát folyó évi július 1-től kezdődőleg az eddigi harmincz 30 koronáról métermázsaként harminczegy 31 koronára emelte, ugy azonban, hogy a bizományi szénkénegraktárak által szedhető maximális kezelési díj jövőre sem lehet nagyobb az eddigi métermázsakénti egy 1 korona 20 fillérlél. Ellenben, a szénkéneghordókért a szénkéneget vevő felek által leteendő hordóbiztosítékot folyó évi július hó 1-től kezdve a következő összegekben állapította meg: az 1 métermázsas ürtartalmu hordóbiztosítéki összege tizenöt 15 korona., a 2 m. mázsa ürtart. hordó biztosítéka huszonöt 25 korona, a 3 m. mázsa ürtart. hordó biztosítéka harminczöt 35 korona, és az 5 m. mázsa ürtartalmu hordó biztosítéka negyvenöt 45 korona vagyis az eddig érvényben volt 28, 45, 60 és 80 korona hordóbiztosíték a fenti összegekre szállítatik le.

— **Az ujjajta szélhámosság.** Szokatlan módon akart pénzhez jutni Tóth József foglalkozás nélküli csavargó. Az ispoály lapon sétált. Előtte haladt Sándor Gyula géplakatossegéd, ki utjában pénztárczát talált. Ekkor odament Sándorhoz Tóth József s kérdezte, mi van az erszényben. Sándor megmutatta neki az erszényt, melyben néhány papírszelet és gyűrű. Tóth József előbb felét követelte a gyűrű árának, melyről azt

állította, hogy arany, később 6 korona ellenében hajlandó volt kivánságától elállani. Sándor előbb főnökéhez vitte a gyűrűt, ki mindkettőjüket a bűnügyi osztályhoz utasította. A gyűrűt megvizsgáltatták a bűnügyi osztályon s kiderült, hogy a gyűrű réz. Valószínű, hogy a pénztárczát a gyűrűvel együtt Tóth József dobta el, hogy ilyen uton zsarolhasson. Ezen újfajta szélhámosságra felhívjuk a közönség figyelmét.

— **Haroszerü cöllövés.** A debreczeni 39. gyalogezred e hó 27., 29. és augusztus 3. és 5-ik napjain a sámsoniombok mellett elterülő lövőtéren éles golyókkal harcászati czéllövészetet tart.

— **Helytelen hírszolgálat.** Az egyik helybeli (nem társ) lap a „Szabadság” csalhatatlan adatai nyomán megvagyon írva, hogy Zoltán Elek nyug. altábornagy apja Zoltán Ferencz, holott a valóság szerint Zoltán János. Gartner Fülöpöt felsőbb hatósága a debreczeni dóhánybeavató hivatalhoz kezelői minőségbe áthelyezte s ezt a jól értesült lap közhírré is teszi, de Ujvári Istvánt, kit mint kezelőt a felügyelőséghez osztottak be, előbbi híre daczára, ugyancsak a debreczeni hivatalhoz nevezi ki. Molnár Lászlót gyakornoknak, holott segéd tiszté neveztetett ki s így végzi munkáját, de hogy kinek a helyét hivatott betölteni, az a végezet könyvében nincsen még megírva.

— **Három árva az éhhalál küszöbén.** Ki ne ismerte volna az öreg Szobotka Venczel bácsit a katonai ügyosztálynál. Az ő hátramaradt családjáról van szó. A szegény asszony három gyermekével minden segélyforrás nélkül, a legnagyobb nyomorban sinylődik. Érdeklükben lépéseket is tettek a városi tanácsnál, de addig is kérjük a jószívü emberbarátokat, az öreg Szobotka Venczel régi ismerőseit, hogy adományaikkal segítsenek enyhíteni a nyomorgó család szenvedéseit. Adományokat elfogad Pávay Gyula rendőrbiztos a II. ker. kapitányságnál.

— **Késelő konyhatündér.** Oltregan Dániel 25 éves oláh fiu a „Debreczen” sörcsarnokban szolgált, mint hetes-és evőkészlet tisztogató volt. Csütörtökön a vele együtt mosogató cselédleánnyal tréfálkozott, de a leányzó a dolgot komolyan fogta, felkapta az előtte fekvő nagy konyhakést és Danihoz sujtotta olyan erővel, hogy jobb kezének felnyeréről a hus egészen levált. Beszállították a közkórházba, hol dr. Kovacsik Sándor orvos azonnal összekötözte és a sebészeti osztályon elhelyezte.

— **Betörés álkulcsossal.** Vakmerő betörést követett el ismeretlen tettes, Bódogh Zsigmond bírósági végrehajtó Varga-utca 42 sz. a. házában. A betörő mintegy 73 korona értékű holmit lopott el. A rendőrség nyomozza.

— **Az ismert „beosületes megtaláló.”** A rendőrség közli az alábbi sorokat: Az a fiatal szőkehajú fehér ruhás urleány, aki papirosba takart csomaggal kezében 10-én d. e. 11 órakor a Hungária előtt talált ezüst csüngő óralánczot, felszólítatik, miután a láncz gazdája most jelentkezett, hogy az óralánczot 8 nap alatt a rendőrségnek adja át.

— **Mentze Henrik újdonságok áruházában igen olcsón lehet vásárolni.**

— **Kézitáskák kiállítás Mentzénél.**

— **Új töltésű villanylámpák érkeztek Mentze Henrik újdonságok áruházába, placz- és Szent-Anna-u. sarkán.**

— **Fenyőháza** fürdő mai számunkban megjelent hirdetésére felhívjuk olvasóink figyelmét.

TÁVIRATOK.

Az orosz-japán háború.

Alexejev orosz tábornok bizonyára megírott néhány üveg pezsgőt, mielőtt azt a bizonyos jelentést Pétervárra küldte volna, a melyben nem mond sem többet, sem kevesebbet, minthogy a japánok Port-Artur legutóbbi ostrománál csekély 30.000 embert vesztek. A jelentés többi részében nem mondja, de magától értetődik, hogy ennek ellenében az oroszoknak abszolúte semmi veszteségük nem volt, csupán egy kozáknak lötték le a sarkantyuját.

Háry János (Alexejev) ezen meséjét — csodák-csodája — még Pétervárott sem hiszik. Abban azonban örömet megegyeznek, hogy a japánok alaposan kikapnak.

Hát ez nem lehetetlen. De lehetetlen olyan formában, mint az oroszok hinni szeretnék. Különbösen is nagyon gyanussá teszi a győzelmi hírt az a későbbi távirat, amely azt jelenti, hogy a japánok a 14. sz. erődöt rohammal bevették. Oly rengeteg veszteség után bizonyára sem kedve, sem ereje nem volna Kelet fiainak ilyen rohamokra. A szárazföldön Kuropatkin generális rendíthetetlen nyugalommal vonul vissza, szabadjára hagyva az utat egészen Liaojangig. A japán seregek, támadólag lépve fel minden vonalon, ki is aknázzák ezt a helyzetet, s nem lehetetlen, hogy Liaojangnál megtörténik a rég várt ütközet, Kuropatkin és az egyesült japán sereg között.

Mai távirataink így szólnak:

Tokio, július 13. A japánok port-arturi állítólagos vereségéről ilt semmit sem tudnak. Hivatalos jelentés érkezett azonban arról, hogy az ostromló sereg heves harc után bevette a port-arturi 14. számú erődöt.

Döntő ütközet készül.

London, július 13. A Times haditudósítója biztos forrásból arról értesít, hogy Kuropatkin egyesített seregéve Liaojangnál elfogadja a csatát az egyesült japán seregekkel.

Pétervár, július 14. A 14. számú erődöt az oroszok visszafoglalták. A japánok csekély veszteséggel vonultak vissza.

Páris, július 14. Az itteni „Matin” tudósítója táviratozza, hogy a japánok a Port-Arturtól 3 kilométernyire fekvő tengerészeti erődöt két napi ostrom után bevették és onnan ágyúzzák a várost.

Az élet-halálharc.

Páris, július 14. A 3. számú erődnél, amely a vasut mentén van, ott fejlődött ki 12-én a legvéresebb harc. Az oroszok aknákkal vették körül az erődöt és mikor már a japánok szuronyrohammal támadták, az aknákat felrobantották és 60 orosz ágyuból okádták a hősök bérét: a halált. Itt vesztek a japánok halottakban és sebesültekben 3000 embert.

Port-Artur elesett.

Róma, július 14. Ide érkezett távirati híradás szerint **Port-Arthurt a japánok ma bevették.** Az értesülést a Marconi-féle drót nélküli táviró utján kapták.

Újabb japán győzelmeik.

London, július 14. Fok tábornok seregét teljesen szétszórta Kuroki japán hadvezér, aki most már gyors menetben vonul Muk-

den ellen. Liaojang már elveszett. Három oldalról vették körül a japánok.

Miklós csár a harctéren.

Pétervár, július 14. Ufaból táviratozzák, hogy a csár kíséretével keletre utazott és a harctéren megy, hogy jelenlétével fokozza az orosz katonák lohadó lelkesedését.

Az országházából.

Budapest, július 14. A képviselőházban holnap **Dániel Ernő** volt miniszter szólal fel. Felszólalásra jelentkeztek még: **Egri Béla, Okolicsányi László, Bakonyi Samu, Benedek János.** Szombaton fog beszélni valószínűleg báró **Bánffy Dezső,** akinek a civillista elleni beszédét a legnagyobb izgalommal várja a kormány, mert ezt a kérdést alaposabban senki úgy megvilágítani nem tudja, mint épen Bánffy.

Felpofozott országos képviselő.

Törökbecse, július 14. **Pavlovits Lyubomir** orvos, szerb nemzetiségi országgyűlési képviselőnek Melenczén (Torontálmelegyében) szép fürdője van. Fürdő közönsége szórakoztatására szerb színészeket szerződett legújabbán a képviselő, mely azonban nem várt kellemetlenséget szerzett neki. Valami színész nő miatt ugyanis Teodorovits törökbecsei takarékpénztári igazgatóval, egyik fürdővendégével összeszólkózott, aki Pavlovitsot irgalmatlanul felpofozta. A közönség a takarékpénztári igazgató pártjára állott és az országgyűlési képviselő urat véresre verték, úgy hogy eszméletlen állapotban szállították haza.

Nagy vasuti szerencsétlenség.

Csikágó, július 14. Grengoudnál a Holneé park mellett a személy vonat mely az ottani egyházközség előljáróit vitte, tehervonattal ütközött össze, a melynek következtében **18 utas lett halott és 63 sebesült meg. A szerencsétlenséget** hibás váltó állítás okozta.

Izgalmas bikaviadal.

Budapest, július 14. A mai bikaviadal nagy izgalmak közt folyt le. A rendőrség megtudta, hogy Pouly espeda kezében tör van és le akarja szúrni a bikát, miért is közbelépett és a tört lefoglalta.

— Le kell szúrni — ordította a közönség óriási láрма tört ki.

De a rendőrség hajthatatlan maradt és Pouly — hidalgótól elkobozta a tört.

A püspök váltója.

Jellemző kis történet.

Jellemző világot vet az érdekes kis történet, melyet a napokban hallottunk, a mai pénzügyi viszonyokra, az egyes emberek hitelképességére s a takarékpénztárak eljárására. Szinte hihetetlenül hangzik, pedig szóról-szóra igaz.

A magyar klérus egyik tekintélyes főpapja, egyik igen jó nevű s kedvelt püspöke nevével kilencz ezer koronáról kiállított váltót küldött le Stein Gyula dr., budapesti pénzügynök a dardai takarékpénztárnak azzal, hogy sziveskedjenek leszámítolni.

Egy püspök mint elfogadó! Nagy sze-

get ütött a
hogyan sz
hat a váltó
Hosszas tö
meg, hogy
től, melyly
formációt
vél a bank
a szüksza
télynek ör
dr. pénzké
lan ur.

A dá
gedett me
tette az é
elhatározta
nek vajjon
vel . . .

Ford
a válasz.
váltó az ö
sen venné
leszámítol

Az o
zódve, ho
ban postá
adta. Akké
püspök vá
nem lehet
de nem
püspök el
fönnálló j
el. Még ha
delmeiből
dardai tak
szokva, ho
kölesönt s
sította vis

B

Bán
Miko

barátságos

— M

ről. Most

gaztettet

mazott, h

mintha ik

sokára tu

tórianak

önérzettel

— T

dezte Bor

— C

gyorsan a

nyerhetné

5000 dolla

en bizom

Egyi

senki sem

ki titokzat

édes anyj

ország ép

szenvedett

csak azt l

atlan. Ne

maradhat

Attól félt,

mert azt l

kött a let

Foly

viselő és

nap megle

a völegén

gazemberi

gattott fel

okozzon v

a szegény

fiát, ha n

emléke m

— I

get ütött a dardaiak fejébe ez a váltó. Se-hogy se tudták megérteni, hogy a püspök hogyan szorulhat meg ennyire s hogyan juthat a váltója a dardai takarékpénztárhoz. Hosszas töprengés után abban állapodtak meg, hogy a budapesti kereskedelmi banktól, melylyel összeköttetésben állanak: információkat kérnek. Ugy is lön. Elment a levél a bankhoz. Pár nap múlva megérkezett a szükszavu válasz. A püspök nagy tekintélynek örvendő jeles főpap és Stein Gyula dr. pénzközvetítéssel foglalkozó kifogástalan ur.

A dardai takarékpénztár ezzel sem elégedett meg. Újabb tanácskozás tárgyává tette az érdekes esetet. Némi habozás után elhatározták, hogy irnak magának a püspöknek vajjon nem történt-e visszaélés a nevével...

Forduló postával erre is megérkezett a válasz. A püspök megerősítette, hogy a váltó az övé s hozzátette, hogy igen szívesen venné, ha a takarékpénztár a váltóját leszámítolná.

Az olvasó szentül meg van róla győződve, hogy a dardai takarékpénztár nyomában postára adta a pénzt. Pedig hát nem adta. Akképen okoskodott, hogy ha már egy püspök váltója ilyen falusi körútra indul, az nem lehet jó. Jónak talán nem is a legjobb de nem is rossz. Tudvalevő dolog, ha a püspök el is van adósodva, a vele szemben fennálló jogos követelések nem veszhetnek el. Még ha meghalna is, a püspökség jövedelmeiből minden adósságot kifizetnek. A dardai takarékpénztár azonban nincs hozzászokva, hogy ilyen nagy uraknak adjon váltókölcsönt s szokásaihoz hiven — elvből utasította vissza a püspök váltóját.

REGÉNY-CSARNOK.

Ki hát a gyilkos?

Bűnügyi regény az amerikai életről. 43.

Mikor bevégezte beszédét, a kis házaló barátságosan megveregette a vállát.

— Most nehéz kő esett le a szívemről. Most már ismerem azt az embert, aki a gaztettet elkövette. A tévedés onnan származott, hogy úgy hasonlítanak egymáshoz, mintha ikrek lennének. Fogadom, hogy nem sokára tudni fogom, ki a gyilkosa Bane Viktoriának — kiáltott fel a kis veres ember önérzetteljesen.

— Talán titkos rendőr ön? — kérdezte Bordine kíváncsian.

— Csak úgy műkedvelésből — felelte gyorsan a házaló. Ha a kitűzött díjat elnyerhetném, bizony nem esne rosszul az 5000 dollárocska. Talán sikerül is. Legalább en bizom benne.

Egyik nap a másik után telt el és senki sem tudott hirt a fiatal mérnökről, a ki titokzatos módon tűnt el. A fogházban édes anyjával kiméletesen bántak, de a rendőrség épületét nem hagyhatta el. Sokat szenvedett ezalatt a szegény öreg asszony, csak azt hangoztatta folyton, hogy a fia ártatlan. Nem tudta elképzelni szegény, hol maradhat oly soká, ha esetleg el is távozott. Attól félt, hogy szerencsétlenül járt valahol, mert azt nem akarta elhinni, hogy megszökött a letartóztatás elől.

Folyton ezt hangoztatta a rendőrtisztviselő és Alstine Rózsa előtt is, aki minden nap meglátogatta őt a fogházban. A leány a völgegyéről sohasem tett említést, mert gazembernek képzelte, de kiméletből hallgatott felőle, nehogy az anyának fájdalmat okozzon vele. Azt gondolta, hadd gondolja a szegény asszony jónak, becsületesnek a fiát, ha nem tér vissza többé, legalább jó emléke maradjon, ha gonosz volt is.

— De mégis kézrekerül? — kérdezte

magában sokszor a leány. Akkor meg fog bűnhődni.

Ilyenkor úgy érezte mégis, hogy a szive elszorul. Hogy igazán bűnös-e? Nem kételkedett. Tudta, hogy az, mégis némelykor kételyek szállották, de aztán megint a lugasbéli jelenetre gondolt.

Egyszer este Rózsa kísérő ment a városi fogház felé. észrevette, hogy valaki folyton követi. Olyan ismerősnek tetszett neki az illető arca, bár csak félig tekinthetett hátra. Mikor a rendőrségi épület ajtaja elé ért és azt kiakarta nyitni, az illető hirtelen mellé ugrott és a karját megragadta.

— Rózsa, csak pár szóra — mondta az illető láztól remegő hangon, mialatt a kalapját megemelte és meghajtotta magát.

— Szent isten — kiáltott fel a meglepett leány — Bordine Gusztáv.

Belépett hirtelen a kapu-ajtón és kabultan támaszkodott a falhoz.

XXIII. FEJEZET.

Pár perczig nem szóltak semmit. A férfi nyugtalanul tekintett körül, majd a kalapját föltéve megszólalt.

— Nagyon örvendek, hogy felismertél Rózsa. Már régen szerettelek volna látni.

— Az életével játszik szerencsétlen — felelte a leány — hiszen nagy összeget tüztek ki a fejére.

— Törődöm is én azzal. Az életem is szívesen feláldozom, csak egyszer láthassam azt, akit szeretek.

— Pszt Bordine — vágott közbe a leány. Szót se erről többé.

— Tehát te elhiszed azt a vakmerő rágalmat, hogy gyilkosságot követtem el?

— Ne kérdezzon tőlem semmit, ez olyan dolog, hogy ezzel majd csak az isten előtt fog számolni.

— Tehát bűnösnek tartasz?

— Bűnös vagy-e vagy nem? Felelj nyíltan és őszintén — kérdezte hirtelen a leány és bágyadt szeméit erősen rászegezte a férfira.

— Hiszel-e nekem, ha megesküszöm reá?

— Ne esküdj. Hiszek neked ugysis.

— Az ég áldjon meg Rózsa ezért a szóért — sóhajtott fel a férfi megkönnyebbültén. Olyan ártatlan vagyok e gyilkosságban, mint te.

(Folytatjuk.)

Ne vegyen pénzért naptárt,

mikor ingyen kapja

a Debreczeni Független Ujság

Nagy Képes Naptárát

ha előfizet

a Debreczeni Független Ujságra

Egy óra 1 korona,

vidékre 1 K. 50 fill.

A Debreczeni Független Ujság

Nagy Képes Naptára

Debreczen város és Hajdu-

vármegye

Nagy Czimtarával

és rendkívül bő és értékes tartalommal jelenik meg.

Nyílttér.

LUHI ERZSÉBET

ásványviz

Bereg megyében szikla tövében fakad és minden idegen elemtől menten kerül a palacszkba. Kiváló hatású különösen torok, tüdő és gége, ugyszintén a gyomorbántalmak minden neme ellen.

Kitünő nyálkaoldószer!

Előkelő orvosok bizonyítványai csodás eredményekről számolnak be.

A Lubi Erzsébet ásványviz

kitünő üdítő ital és borhoz keverve közkedvelt.

Kapható minden jobb fűszerüzletben és az

Uradalmi ásványvizek bérlőségénél

Szolyván (Bereg megye.)

Prospektus kívánatra ingyen és bérmentve.

Önműködő fagyalt gépeket, jégszekrényeket, patent záru befőttes üvegeket, különféle nagyságu mézes üvegeket olcsó árban ajánlja

L Á M S Á N D O R

üveg- és porcellán árnháza

DEBRECZEN, Piac- és Hatvan-u. sarkán.

Fenyőháza.

A m. kir. kincstár tulajdonát képező vizgyógyintézet klimatikus gyógyhely és nyaralótelep, 10 percznyire fekszik a Kassa-Oderbergi vasut hasonnevű állomásától, a Vág jobb partján, a Kárpátok »Fátka« nevű hegycsoportjának alján, 450 m.-nyire a tenger színe felett. A telepnek a modern hydrotherapia kívánalmainak megfelelően berendezett, dr. Saád Andor kincstári orvos vezetése alatt álló vizgyógyintézet, öt kincstári szállodája, fényes ét-, gyógy-, zene- és játszótérrel, kávéházi helyiségei és tágas verandái vannak. Az összes helyiségekben villamos világítás. Az épületek mind vízvezetékekkel, az egész telep vízzel öblített szennyvízcsatorna hálózattal van ellátva. A telep északról magas hegyek által védett fekvése miatt enyhe éghajlatu, levegője a körülötte elterülő, nagykiterjedésű fenyvesek által tisztítva pormentes és ózondus. A telepről minden irányban jól gondozott kocsis- és gyalogsétautak vezetnek, összesen 22 km. terjedelemmel. Több lawn-tennis és croquet-pálya áll a közönség rendelkezésére; megtekintésre érdemes a 22 km. hosszú villamos erdei vasut és az új villamoserőre berendezett műfűrés.

Az idény május hó 15-től október 31-ig terjed, a szállodák azonban, valamint a helyben levő postás-térvirdahivatal egész éven át nyitva vannak.

Az előkelő kényelemmel berendezett szobák ára a fődény alatt [jul. és aug. hó] 2-6 korona. Teljes ellátás [pensió] még pedig reggeli, ebéd, öt tál étel s vacsora két tál étel 4 kor. 60 fill. [Egyszerűbb] ellátás 3 kor. Tabled'hote öt fogással személyenként 2 kor. 60 fill., külön asztalnál terítve 3 kor.

Az elő és utóidény alatt a szobák ára legalább 7 napig tartózkodó vendégek számára 50% -al olcsóbb. Ugyanekkor teljes ellátás 2 koronától fölfelé kapható.

A telepen 22 magánvilla van, melyek egyné melyikében családi lakások konyhával is bérelhetők Nyaraló-teleket olcsó árért a m. kir. kincstár ad el Prospektust küld, felvilágosításokkal szívesen szolgál

Jáhn Nándor,

kincstári bérlő.

DEUTSCH LAJOS

fűszerkereskedő, Piac-utca 38.

Ajánl mint a hajdumegyei méhészegylet

elárusítója

idei friss pergetésű

akác mézet

1 kiló 60 krajczár.

5 kiló 2 frt 50 krajczár.

Apró hirdetések.

10 szögig 40 fillér, azontul minden szó 2 fillér. A legkisebb hirdetés 40 fillér. Vastag betűkből szedett minden szó 4 fillér.

Miklós és Markbreit fiók üzletében Piacz-utca fő térsze mellett. Hallatlan olcsón beszerezhető kalapok, cipők, ingek, nyakkendők, pénz-, szivar- és cigarettatárczák, séta botok, játékok, gyermek-kocsik, zománc edények és számtalan itt fel nem sorolt áru.

Tanuló felvétetik lakatos és diszmű fényező iparosnál Debreczen, Piacz-utca 83.

Eladó vegyes kereskedés, forgalmas, vasutés dohánybevéltő hivatalhoz vezető fő-utczán örökaron, telek és mellék épületekkel Hajdu-Dorogon. Értekezhetni Barna Mihály kereskedővel Hajdu-Dorogon 874 sz. alatt.

Felvétetik egy esetleg 2 tanuló havi 5 frt fizetéssel Bányai József zsinór-, gomb- és paszomány gyárában, Debreczen, Piacz-utca 43.

Elveszett a múlt héten egy Fox terrier kutya fehér, fején és hátsó részén fekete foltos. Megtaláló il ő jutalmat kap. Homókkert II. járás 180 sz. alatt. **Ugyanott** fajtisza Fox terrier kutyák vétetnek.

Pénztárnoknő ki kereskedelmét végzett és a könyvelésben jártassággal bír, azonnali belépésre felvétetik. Czim a kiadóban.

Tanuló felvétetik a Széchényi-utca elején lévő fodrászüzletben.

Csinosan butorozott szoba, külön bejárat, kiadó Széchényi-u. 27. sz. a.

Borecet, házi kezelésű, eladó Hatvan-u. 9.

Keresek egy jó csélédet, aki szorgalmas, munkás, jól tud főzni és azonkívül a gyermekekkel bántani. Fizetés havi 7—9 frt. Czim a kiadóhivatalban.

Magyar nemzet története 10 kötet teljesen új olcsó áron eladó. Szent-Anna 35.

19 köblös szántó föld tanyával együtt eladó vagy bérbé kiadó az Ujföldön. 7 nyilas szálló a Nagymartinkán szakaszonként is eladó. Értekezhetni Pacsirta-u. 47. sz. a.

Nemzetőr-utca 1. sz. a. Arany János utca sarkán egy csinosan butorozott külön bejáratu szoba azonnal kiadó.

Erdei József

épület- és műlakatos

DEBRECZEN. Kandia-utca 19.

a legolcsóbb árak mellett vállal **épületeknél** előforduló **egyszerű** és **diszmunkákat**.

Vasszerkezet munkákat benyújtott, vagy általa szerkesztett rajz után **tökéletes kivitelben**. Kivánatra tervvel és rajzzal is szolgál.

Gyors és sikerült munkáért felelősséget vállal.

Legrégibb és legnagyobb butor raktár DEBRECZENBEN.

BUTOROK

a legnagyobb választékban, jutányos árban, izléses és legszolidabb kivitelben csakis

KILLER EDE

butorgyáros, cs. és kir. udvari szállítónál

DEBRECZEN,

főpiaz, a főtőzsdével szemben kaphatók, hol egy a legerényebb, mint a legdiszesebb menyasszonyi kelengyék, szobaberendezések és díszítések kifogástalanul eszközöltenek.

A

Hidegvizgyógyintézet

a nagyerdei fürdőben **már MEGNYILT.**

Ugyanott mindenféle **gyógyfürdők** előállítatnak.

Gyertyánliget

(Máramarosmegye)

a legszebb, legegészségesebb klimatikus, erdei, hegyi-gyógyhely, ásványfürdő és vizgyógyintézet.

Előnyek:

1. Olcsó árak és feszitelen életmód. 2. Enyhe éghajlat és barátságos környezet. 3. Közele vasutállomás és jó kocsit. Csodálatos szép magas fekvés, por- és szélmentes, ózonus, enyhe levegő, kitűnő ízű és könnyen emészthető tiszta vasforrások. Teljesen berendezett vizgyógyintézet. Legradikálisabb gyógsiker: vérszegénység, sápkór, idegesség, neurasthenia, gyomor-bélbajok és női bántalmaknál. Kényelmes, csinos lakások és igen jó ellátás. Igen mérsékelt árak. IDENY: május-október. Vasuti állomás Nagy-Booskó.

A fürdőigazgatóság.

Mindennemű mérleg javítások u. m. tizedes-, százados-, sertes-, marha- és hidmérlegek szakszerűen, gyorsan s pontosan a legolcsóbb árakon eszközöltenek.

Neumájer János

mérleg készítő mester

DEBRECZEN, Petőfi-tér 6. szám.

Uj mérlegek gyorsan és pontosan a legolcsóbb árak és jótállás mellett készíttetnek.

Eladó birtok és szeszgyár.

Egy 1200 katasztrális hold kiterjedésű, kitűnő minőségű birtok, melyen a legjobb karban lévő gazdasági épületeken kívül egy mezőgazdasági szeszgyár van, évi 2000 hectoliter termelés és hectoliterenként 10 korona refectióval, 50 katasztrális hold dohánytermelési engedéllyel **eladó**. — Hol és kivel lehet értekezni? megmondja a kiadóhivatal.

Csődeladás.

Tudatom az érdeklődőkkel, hogy a közadós

Komáromi József

csődtömegéhez 561—615; 1713—2596, számok alatt kerek szám 4000 korona beszerzési áron leltározott

Fényképészeti cikkek

u. m. gépek, lemezek, üvegek, filmek, vegyszerek, albumok, keretek, cartonok, lámpák, tokok stb. zárt ajánlat utján eladóvá tétetnek.

Felhívom az érdeklődőket, hogy ajánlataikat nálam piacz utca 44. sz. a. irodámban 400 korona bántapénz kíséretében adják be.

Csak olyan ajánlatok vétetnek figyelembe, melyek **folyó 1904. évi július hó 19. napján délután 6 óráig** beadatnak s beadójuk az eladás körüli feltételeket kötelező erő jeléül aláírják. E föltételek nálam, maguk az árucikkek pedig a piacz-utcai Stenczinger házban lévő üzletben tekinthetők meg.

Debreczen, 1904. július hó 15.

Dr. Márton Kálmán

tömeggondnok.